

بیریک

ایرانی مرقی ترک روشنگر جمعیتین اورگانی

شماره ۲ - اپریل - مه ۱۳۰۴ - اکتبر ۱۹۲۵

بیز ستارخان علی مسیو، حیدر عمو اوغلی، خیابانی، ارانی، پیشه وری و بهرنگینین یولو ایله گدیریک !

در مورد "نکات گرهی درباره مسئله ملی"

در ایران و حل آن از نظر حزب توده، ایران

بیر لیک

۰۲ مسترلی

پس از جنگ بین الملل دوم مسئله ملی بیکی از حادترین مسائل جهانی مبدل شده است. هر قدر که سرمایه های ملی ممالک عقب مانده و کم رشد، من جمله ممالک خاور میانه و نزدیک و از آنجمله میهن ما ایران با سرمایه ها و انحصارات جهانی پیوند خورده و ماهیت ملی خود را از دست داده و بدین توده های زحمتکش و مل محروم مبدل میشود، بحدت مسئله ملی نیز افزوده میگردد. بهر اندازه که سرمایه داری ملی خصوصیات ملی خود را از دست داده و سرمایه داری کوسموپولیت مبدل میگردد و برجه مبارزه ملی را دور می اندازد زحمتکش ملی این پرجم را بلند کرده و دوشادور نیروهای ضد امپریالیستی و طبقاتی شرقی مبارزه خود در راه بدست آوردن حقوق ملی ادامه میدهند. بنا بر این مبارزات ملی این سالها نسبت به مبارزات ملی سالهای قبل از آن، در اثر گذر امپریالیسم بدوران انحصارات بین المللی و تغییر اساسی داده و گرایش نوینی پیدا کرده و بیکی از نیروهای ضد امپریالیسم و ارتجاع، بیکی از بیکیترین نیروهای کنگی بولوتارها و دهقانان مبدل شده است. حدت و شدت مبارزات ملی بعدی رسیده است که حتی آن سازمانهای توده ای که، سالهای قبل مسئله ملی را در بوته فراموشی نهاده بودند، یکی پس از دیگری به آن اعتراف کرده و مناسبت خود را نسبت به آن اعلان میدارند. اعتراف این سازمانها بحقوق ملی و مبارزات ملی در راه بدست آوردن آن بی شت مایه مسرت و دلگرمی نیروهای ملی و سازمانهای آنها میباشد. ما امیدواریم که، این سازمانها در باره این مسئله چنان که، باید و شاید بیکیر بوده و آنرا تا آخر دنبال خواهند کرد.

ولی با کمال تاسف باید متذکر شد که، اعتراف این سازمانها به مسئله ملی دارای نواقصی است که، یا زائیده بر خورد های نادرست قبلی باین مسئله و یا نتیجه ارزیابی غیر علمی مسئله ملی در جامعه ایران کونی میباشد. با تحقق در این نواقص مشاهده میشود که آنها مسئله ملی را مرکب تر و معقد تر نموده و حتی آنرا از زاویه دید مارکسیسم منحرف می نمایند. بهتر بگوئیم این نواقص تضاد عجیبی با اساس طرح مسئله ملی از جانب آن سازمانها تشکیل داده و در نتیجه ماهیت مسئله تقریباً بصورت قبلی لاینحل باقی می ماند و این مسئله باعث نگرانی نیروهای ملی و سازمانهای آنها میگردد.

بعنوان مثال قرار هیئت اجرائیه حزب توده ایران را میتوان نشان داد که، تحت عنوان نکات گرهی در باره مسئله ملی در ایران و حل آن از نظر حزب توده، ایران در شماره ۶۲ خرداد ماه ۱۳۰۲ ماهنامه مردم اورگان مرکزی حزب توده ایران چاپ شده است. با وجود اینکه در این قرار مسئله ملی در ایران بصورت صحیحی مطرح میشود نواقصی نیز در آن وجود دارد که، با تحقق در ماهیت آنها، طرح صحیح مسئله یعنی اساس قرار را زبر و رو میکند. یکی از این نواقص اصطلاح "ملت آذربایجان" میباشد. آردی ایچکی صفحه ده

اگر کله فالخیب حیات ایسته سه،
وسره ر حکمون آخرده بیرگون زمان
دافلیمین نهایت گرهک بسندلر،
سوکولمزمسی طلعتدن آخرده دان؟
للمین بیرلیگی سلهکله لر دانشلاری
دایناماز نهننده نه سلطان، نه خان
چکیب اهرمن خلغسی زنجیره لیکه
هینه گونو نوره بیلیمز دومان
باش اییب لیم، دورمدان چیرینیر
قول اولماز لیم آذ رآبادگان
اگر چکه تل لیکله خلقیم قیلنج،
بوشار ظلغی قویماز اوندان نشان
دوشولرله آلیش لیم حقیسی،
نفسه آلدی سرداری ستارخان
اوشون چاره سی تکجه بیرلیکده دیر
او بولرشمه، قاینار دامار لاردا قان

۱۹۲۲

جمعیتین تقریباً اوچده ایکی حصه سینی تشکیل ایدرلر. بو گونه قدر ایران شمول حزبلر چون حقلی اولراق طبقاتی مسئله ملی ایران خیاباندا چون گیش ایشیلاندیردیقلاری حالدا ملی مسئله نین مختلف جهتلری و ایرانا خاص خصوصیتلری باره ده دیمت اولار که چون آز یازیشلار. یازدیقلاندادا "ملتر توز قدراتینی تعیین اتمک حقوقنا مالکدیرلر" فکری دایره سیندن کارا چیخمایشلار هالبو که بو مسئله نین وطنییزده تاریخی اقتصادی فرهنگ ادبی جغرافیای طبقاتی باره ایله دیالکتیکی علاقه سی ملی دموکراتیک انقلابدا اوشون رولو موقمی کوجو... و سایر اولراجا ایشیق-لاتدیرمالی جهتلری واردیر. ایران زحمتکشترین ارتجاع و امپریالیتم طهبینه جازه سینین بو گونکو شرایطینده ملی مسئله به اهمیت سیز یاناشماق بیهوک لنینین دیدیگرینی بیر داها خاطرلانتانی ضروری ایدریر. و.ی. لنین دیشیدیر: "سوسیالیستلرین نقطه نظرینجه ملی ظلم شرایطینده ملی آزادیق وظیفه لرته اعتنا سیزلیق گوسترمک شهبه سیز سهو دیر. ص ۴۳ /

ایران خلقلرینین جازه سینین بو گونکو شرایطینده نه ایچون بو اعتناسیزلیق سهو حتی باغیشلانیماز بیر خطادیر؟ اونا گوره که سون ایگیری ایل عرضینده بیر طرفدن امپریالیزم و اوشون سرمایه سی وطنییزمی نینی مستلکه به چوریش و اوشون حمایه سی نتیجه سینده برلی ارتجاع قوتلنیش دیگر طرفدن ایسه همین بو اقتصادی و ملی ظلم نتیجه سینده منخلقه ده قله جه ده وطنییزده محکوم ملترین ملی آزادیق حرکاتی اولدوقجا گولنیش و مبارزه نین تون سیراسیندا گتمکده دیر. ایندی تکجه ترکلر و کردلر دیبل مرلر و بلوچلر آردی ایچکی صفحه ده

چون ملتی وطنییزده ملی مسئله نین طرحی باره

هر بیر فولک نین هر بیر انقلابی شرقی اجتماعی حرکاتینین بوتون مرحله لهنده تاکتیک و شمالار زمان و مکان داخلینده همان فولک نین اقتصادی سیاسی اجتماعی و ملی شرایطین موافق تمهین اولونالیدیر. بوشوز اجتماعی حرکات موقیت قازانا بیلیمز. وطنییز ایران کیی جدی انقلابی چوریشیه احتیاجی اولان بیر جمعیت خسته انسانا تشبیه ایدیلرسه صخین خسته لگی دوزگون تشخیص ویرله دن محالجه لر قلمی و لازمی نتیجه لر ویره بیلیمز دیگی کیی ایراندادا جدی انقلابی ایش او زمان نتیجه ویره جکدیر که جمعیتین توزنه خاص بوتون خسته جهتلری نوزنیلیب قیمت-لندیلمین. محض یونا گوره ده کارل مارکس زمانندان کسونیست و سول حزبلر طبقاتی مسئله اساس اولماقلا بوتون ککره لری و طبقاتیندا بیر سیرا فولک لرنه مهم اجتماعی بولملردن بیری اولان ملی مسئله نهنده بحث اتمیش و پروگراملاریندا ملترین توز قدراتینی تمهین اتمه سی حقوقونو آیدین قید اتمیشلر // یاخ. لنینین "ملترین توز قدراتینی تمهین اتمه سی حقوقو حاقیندا" اثرینده. باکی ۱۹۰۴ // مقاله ده کی لنیندن گهریله جک شاهدلر سو کابدان آلبیشدیر.

و.ی. لنینین بو اثریندن گوروزور که ملی مسئله نین سول حزبلر طرفیندن بیر فولک ده طرحینین وسختی بو مسئله نین همان فولک ده نه درجه ده حاد اولوب اولماسیله علاقه دار اولمالی دیر. یعنی تکجه بیر ملتن تشکیل اولوشن بیر سرمایه دارلیق ملکنینده ملی مسئله نین طرح اولوناسی لنینین تمهینینجه "مارکسیزمین الیاسینی باشا دوشمه مک دیکدیر" ص ۱۵ / بوتون حکینیه ایران کیی چون ملتی و ملی ظلم اولان بیر سرمایه دارلیق و طلقت فولک سینده ملی مسئله نین لازمجه گیش طرح اولونماسی گه ده و.ی. لنین تمهینینجه "ظلم ایدن ملتن نه اینکه بورژوازیسی هابله فتواللاری و طلقتی ایچونده ال ویرشلی ایش گورمه" دیکدیر/ ص ۶۱ /

مارکسیزم کلاسیکترین تمهیناتیندا بلطه چیخیر که بیر فولک ده ملی مسئله نین گیش و یا محدود طرح اولوناسی بو مسئله نین همان فولک ده نه درجه ده حاد و اهمیتلی اولماسیله متناسب اولمالیدیر.

بگون چون ملتی ایران جمعیتین ان مهم خسته جهتلریندن بیری اوشون اکثر ملترین ملی حقوقلاردان محروم اولماسیدیر. بو ایسه مهم انقلابی قوه لردن بیری دیر. یونا گوره ده همیشه ایران شمول سول حزبلرین پروگرامیندا "ملترین توز قدراتینی تمهین اتمک حقوقنا مالک اولماسی" قید اولونوشدور. لکن بو حزبلرین پروگرامیندا قلم "ملتر توز قدراتینی تمهین اتمک حقوقنا مالکدیر" جمله سیله کایشیلیمیدیر. بو کانی دیلیدیر. چونکه ملی مسئله ایران ایچون اولدوقجا اهمیتلی دیر. اونا گوره که محروم ملتر ایران

پاشا سین ایران ملترینین ارتجاعی شاه رژی طهبینه مبارزه سی ا

